

KANTAR EMOR

**Valitsusasutuste suhted
meediaga 2016**

Jaanuar 2017

Sisukord

	Sissejuhatus	3
	Kokkuvõte	5
1	Üldised hinnangud	7
2	Hinnangud erinevatele tööloikudele	10
3	Kokkuvõtvad hinnangud valitsusasutustele	23
4	Hinnangud ühtsele veebilehele	40
5	Spontaansed kommentaarid ja soovitused	43

Uuringu eesmärk ja metoodika

- Uuringu põhieesmärgiks oli välja selgitada Eesti trüki- ja elektroonilises meedias tegutsevate ajakirjanike hinnangud valitsusasutuste kommunikatsioonile aastal 2016.
 - Uuringu käigus hindasid kõik vastajad valitsusasutustega suhtlemise tihedust ja nende üldist mainet. Seejärel anti hinnangud erinevatele tööloikudele nende asutuste puhul, millega ajakirjanikud suhtlevad.
- Uuringu sihtgrupi moodustasid ajakirjanikud, kes töötavad Eesti trüki- ja elektroonilises meedias.
- Küsitluse viisime läbi **veebiintervjuude** meetodil CAWI (*computer assisted web interviewing*) Kantar Emori veebiserveri vahendusel ning Kantar Emori koostatud vastajate baasi kasutades.
- Uuringule vastas kokku **78 ajakirjanikku**. Kokku saadeti välja 514 kutset, 84 katkestas vastamise pärast esimeste küsimustega tutvumist ning 78 vastajat jõudis edukalt ankeedi lõpuni. Veebiintervjuu keskmine pikkus oli 12 minutit.
- Ankeedi aluseks oli 2014. aastal läbi viidud samateemalise uuringu (<https://riigikantselei.ee/et/uuringud>) ankeet.
- Küsitlusperioodiks oli 06.–13.01.2017.
- Käesoleva uuringuaruande Tellija on Vabariigi Valitsuse Kommunikatsioonibüroo.

Valimi struktuur

Meediakanal (võis töötada mitmes kohas)

- kohalik ajaleht 21%
- üleriigiline ajaleht 42%
- raadio 13%
- televisioon 21%
- uudisteagentuur 6%
- uudisteportaal 9%

Meedia keel

- Eesti meedia 87%
- Vene meedia 10%
- mõlemad 3%

Põhiline asukoht

- Tallinn 67%
- Tartu 18%
- Pärnu 6%
- muu 9%

Ametikoht toimetuses

- pea- või tegevtoimetaja 9%
- toimetaja 49%
- reporter 41%
- korrespondent 1%

Töökogemus ajakirjanikuna

- Kuni 1 aasta 6%
- 1–3 aastat 12%
- 4–10 aastat 29%
- üle 10 aasta 53%

Kokkuvõte

Kokkuvõte

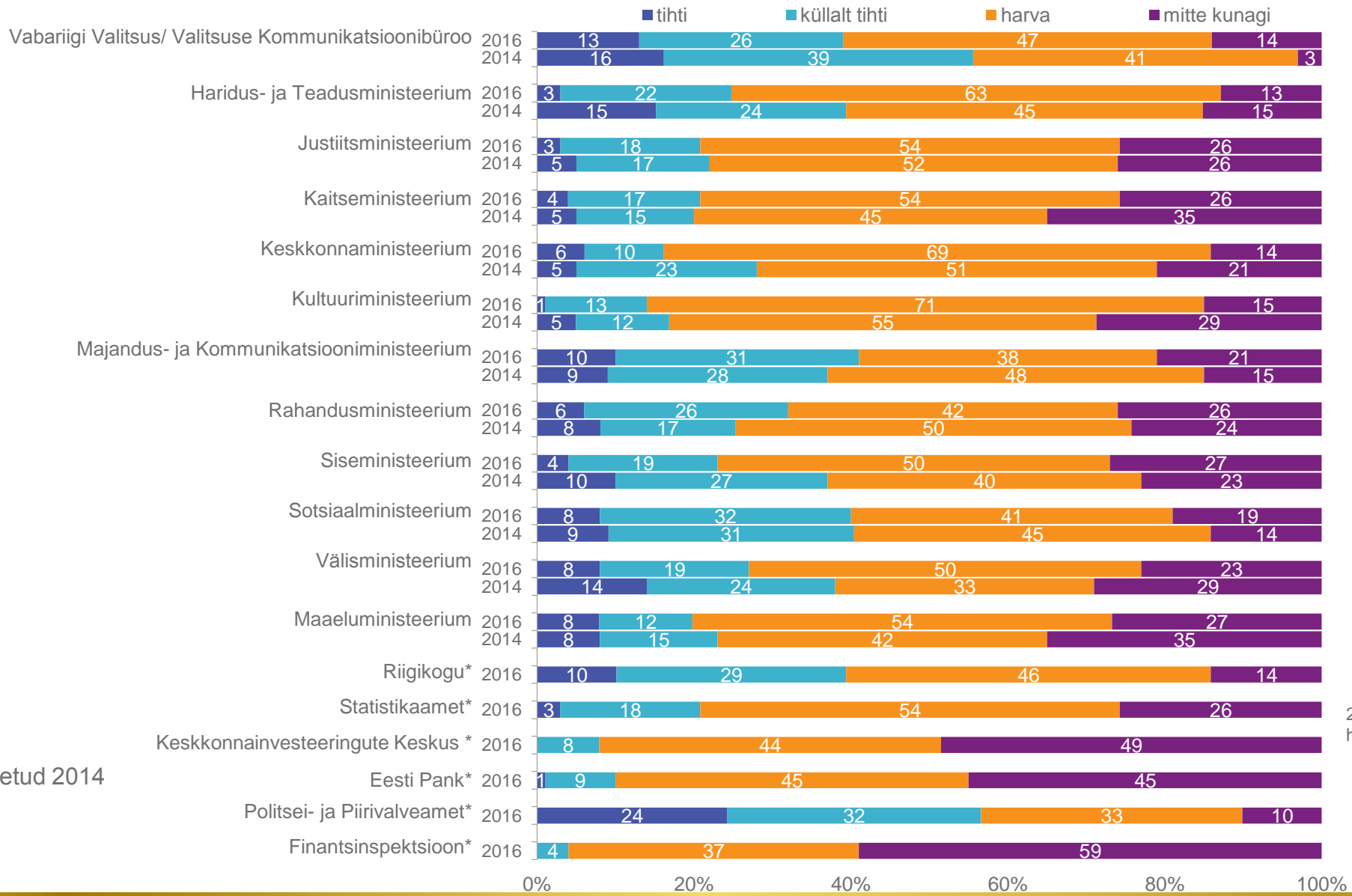
- Kõige tihedamalt puutusid uuritud ajakirjanikud kokku Politsei- ja Piirivalveametiga, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Sotsiaalministeeriumiga.
- Ajakirjanikud hindasid uuritud valitsusasutustest kõige mainekamateks Politsei- ja Piirivalveametit ning Statistikaametit. Mainekuse edetabeli lõpus olid Keskkonnainvesteeringute Keskus ja Maaeluministeerium.
- Valitsusasutuse töölõikudest hinnati kõige enam kommunikatsioonitöötajate kättesaadavust ja esitatava teabe usaldusväärsust. Kõige kriitilisemad oldi hinnangutes sotsiaalmeediale ja kodulehele.
- Keskmisest kõrgemaid hinnanguid kommunikatsioonitöö erinevate töölõikude kohta said valitsusasutustest selgelt enam:
 - Politsei- ja Piirivalveamet
 - Statistikaamet
- Ministeeriumitest said enam positiivseid hindeid Kaitseministeerium ja Keskkonnaministeerium.
- Selgelt kõige negatiivsemad olid hinnangud Maaeluministeeriumile, mis nähtavasti on võimendatud endise ministriga seotud skandaalidega. Sama fenomen ilmneb nähtavasti hinnangutes Justiitsministeeriumile aastal 2012.

1

Üldised hinnangud

Sihtrühma suhtlemise tihedus valitsusasutustega

N=78

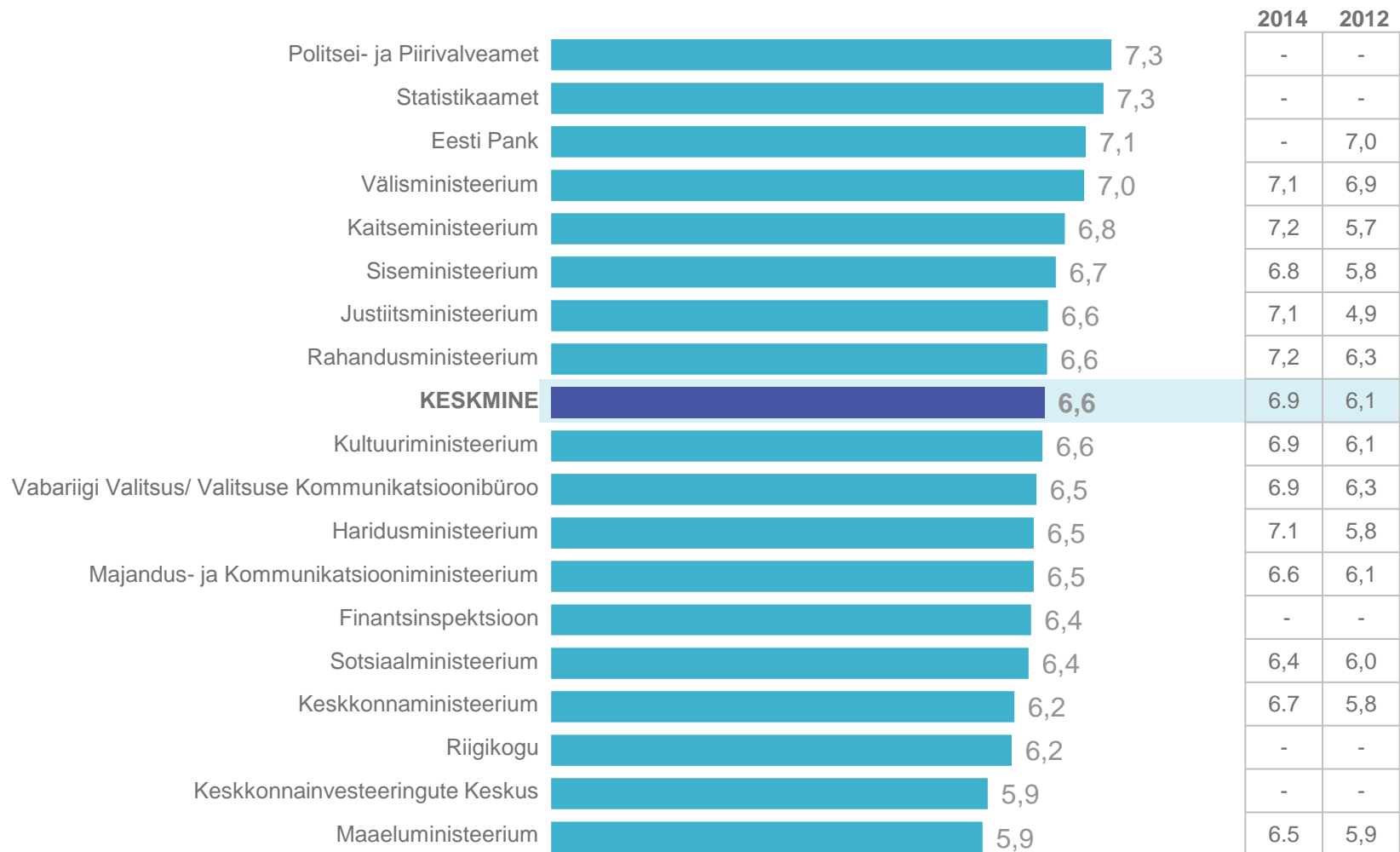
* - ei mõõdetud 2014

2014. aasta andmed pärinevad <https://riigikantselei.ee/et/uuringud>

Valitsusasutuste üldine maine

n=78

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

2014. ja 2012. aasta uuringute andmed pärinevad <https://riigikantselei.ee/et/uuringud>

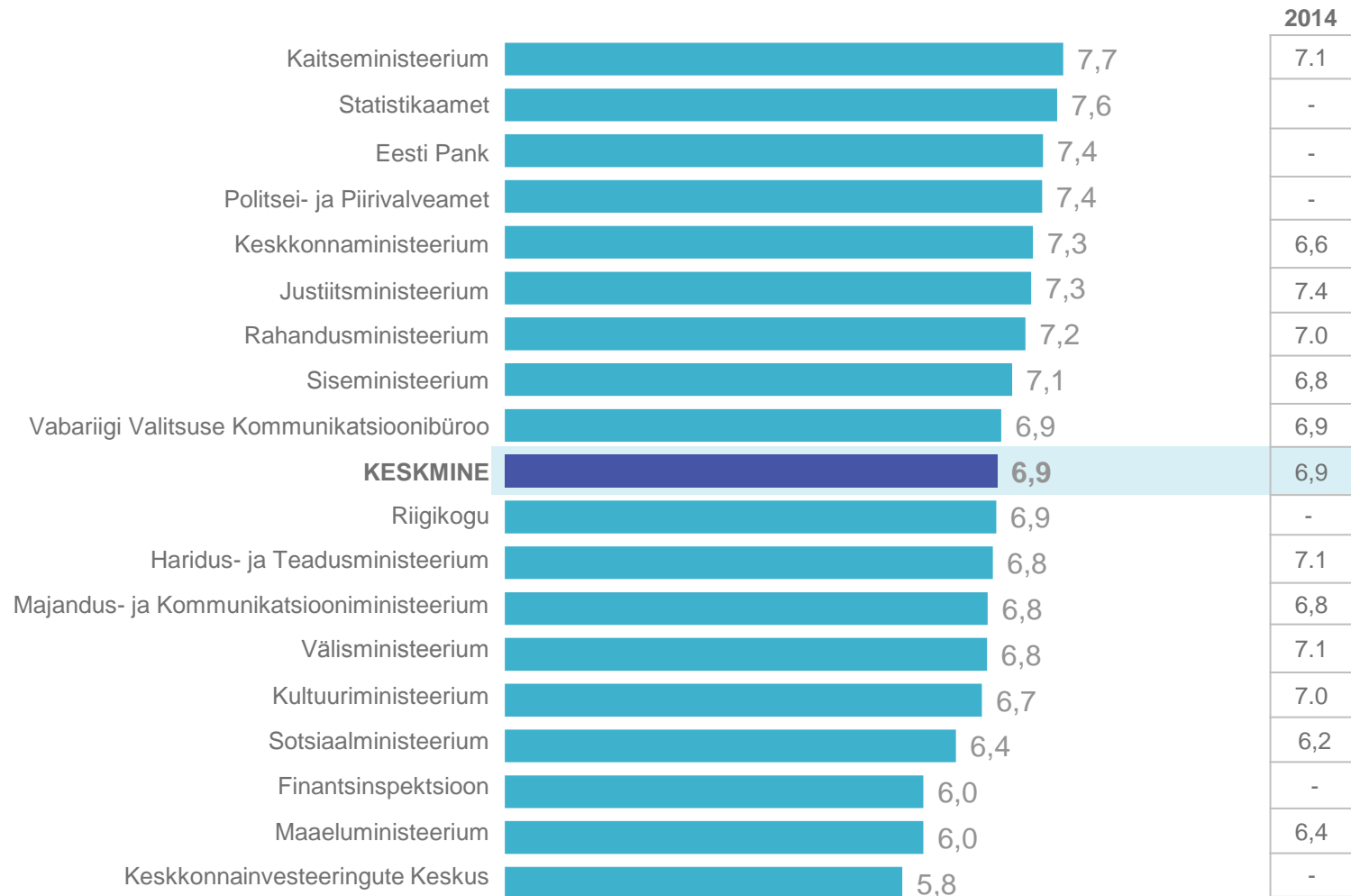
„-“ ei mõõdetud sel aastal

2 Hinnangud erinevatele tööloikudele

Üldhinne meediaga suhtlemisel

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

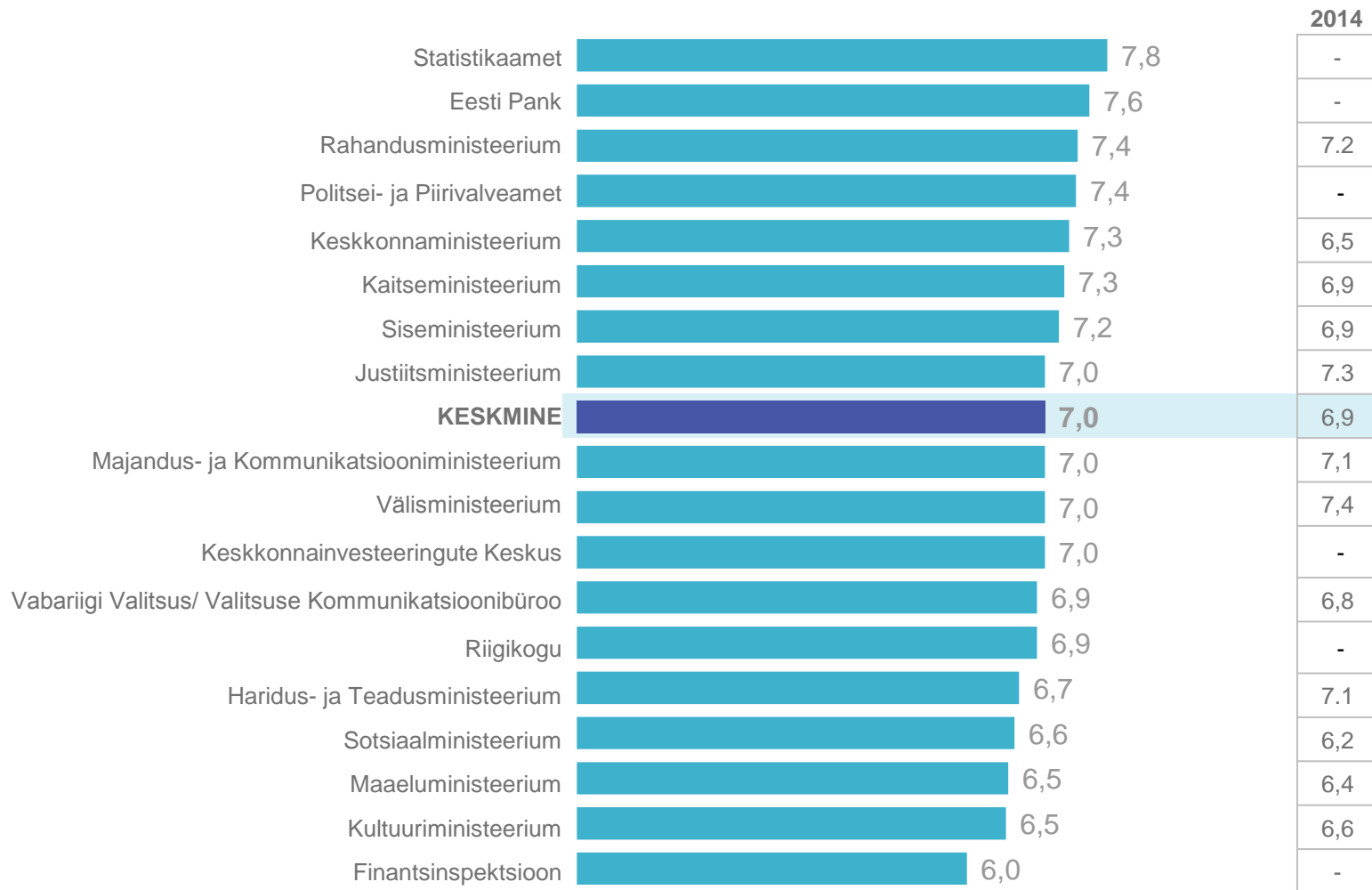
2014. aasta uuringu andmed pärinevad <https://riigikantselei.ee/et/uuringud>

„-“ ei mõõdetud sel aastal

Meediaga suhtlemise oskus

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

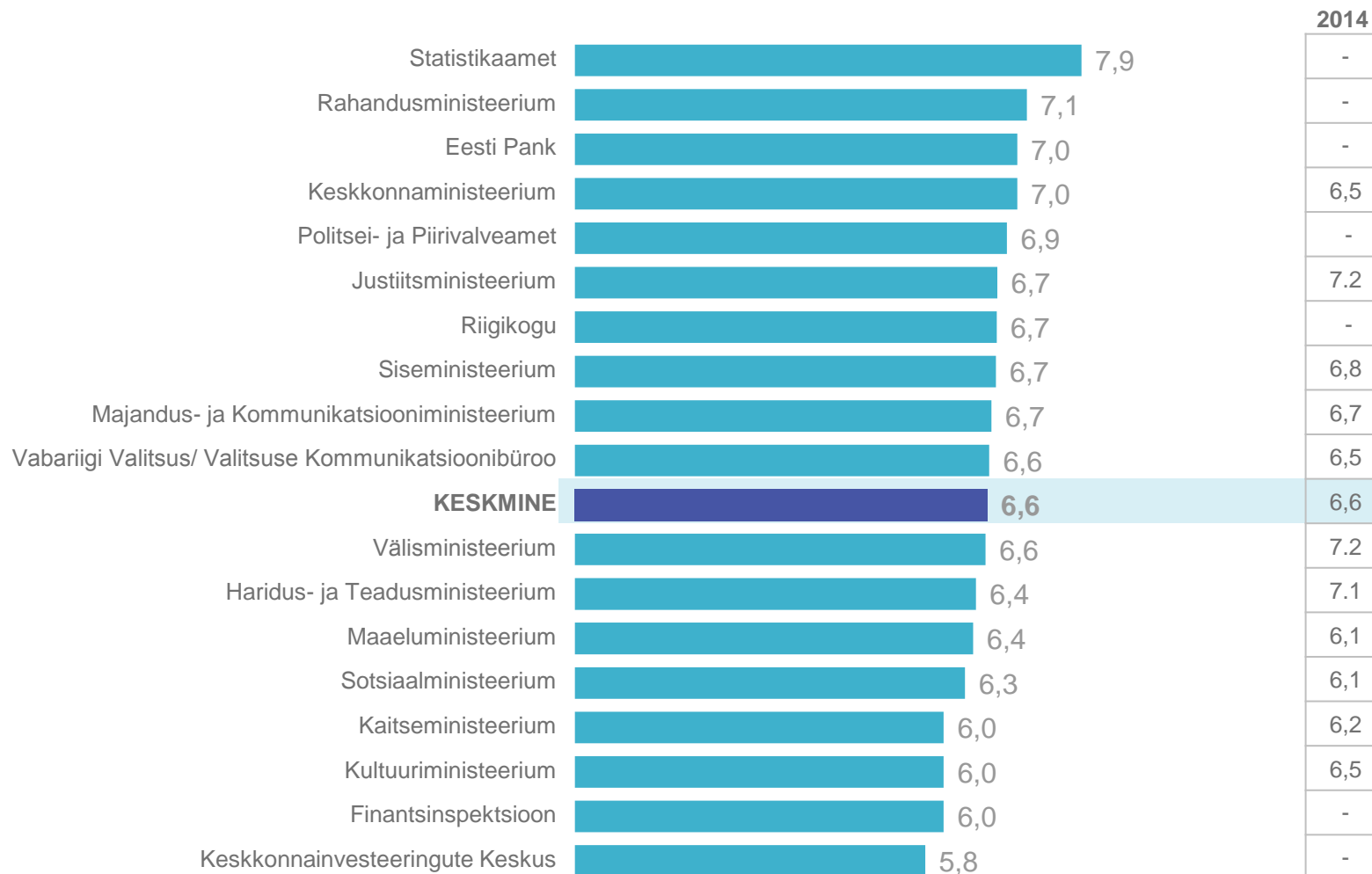

„-“ ei mõõdetud sel aastal

Teavitamise avatus

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

„-“ ei mõõdetud sel aastal

Päringutele vastamise kiirus

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

„-“ ei mõõdetud sel aastal

Teabe usaldusväärsus

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

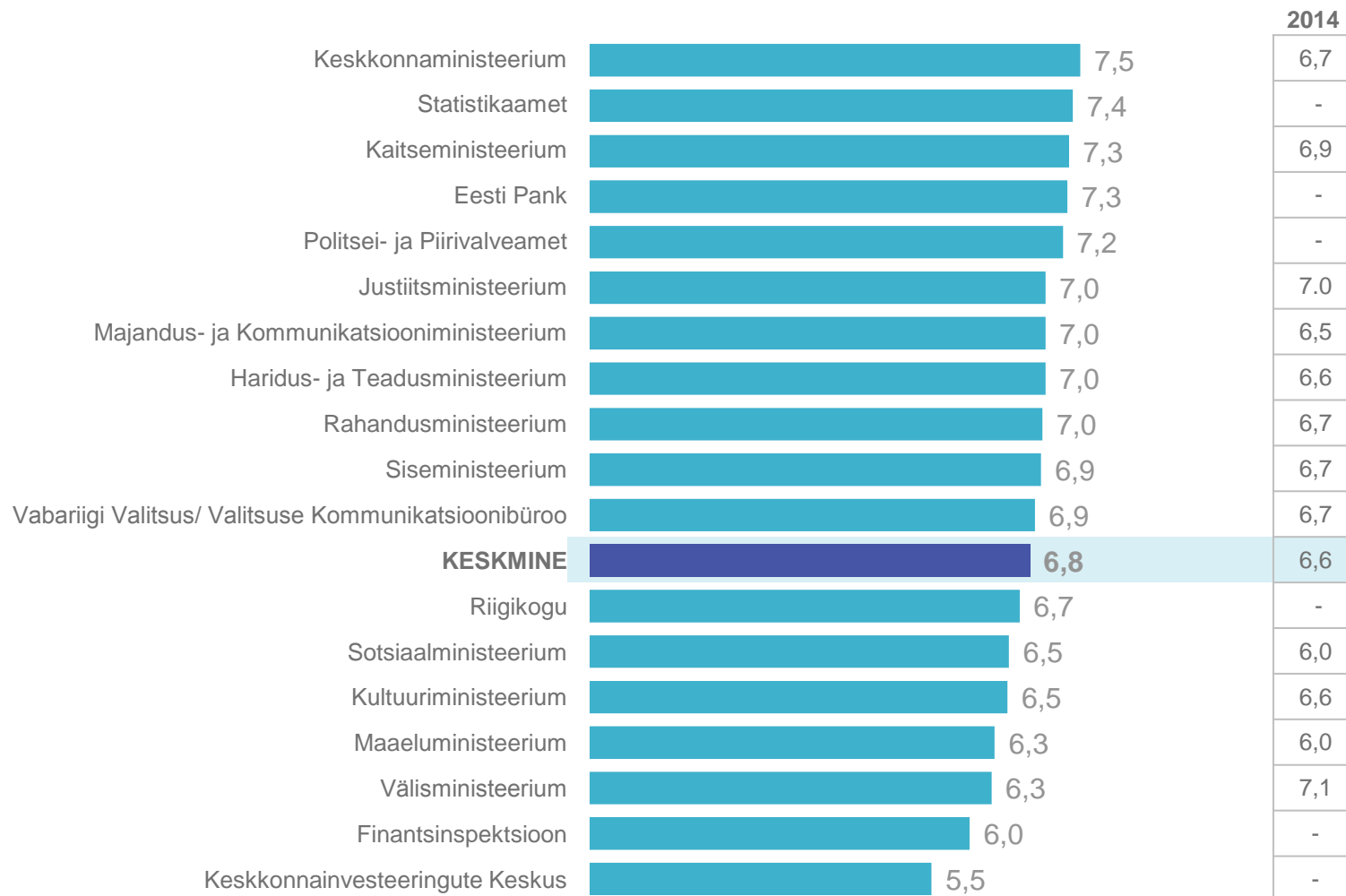

„-“ ei mõõdetud sel aastal

Teavitamise operatiivsus

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

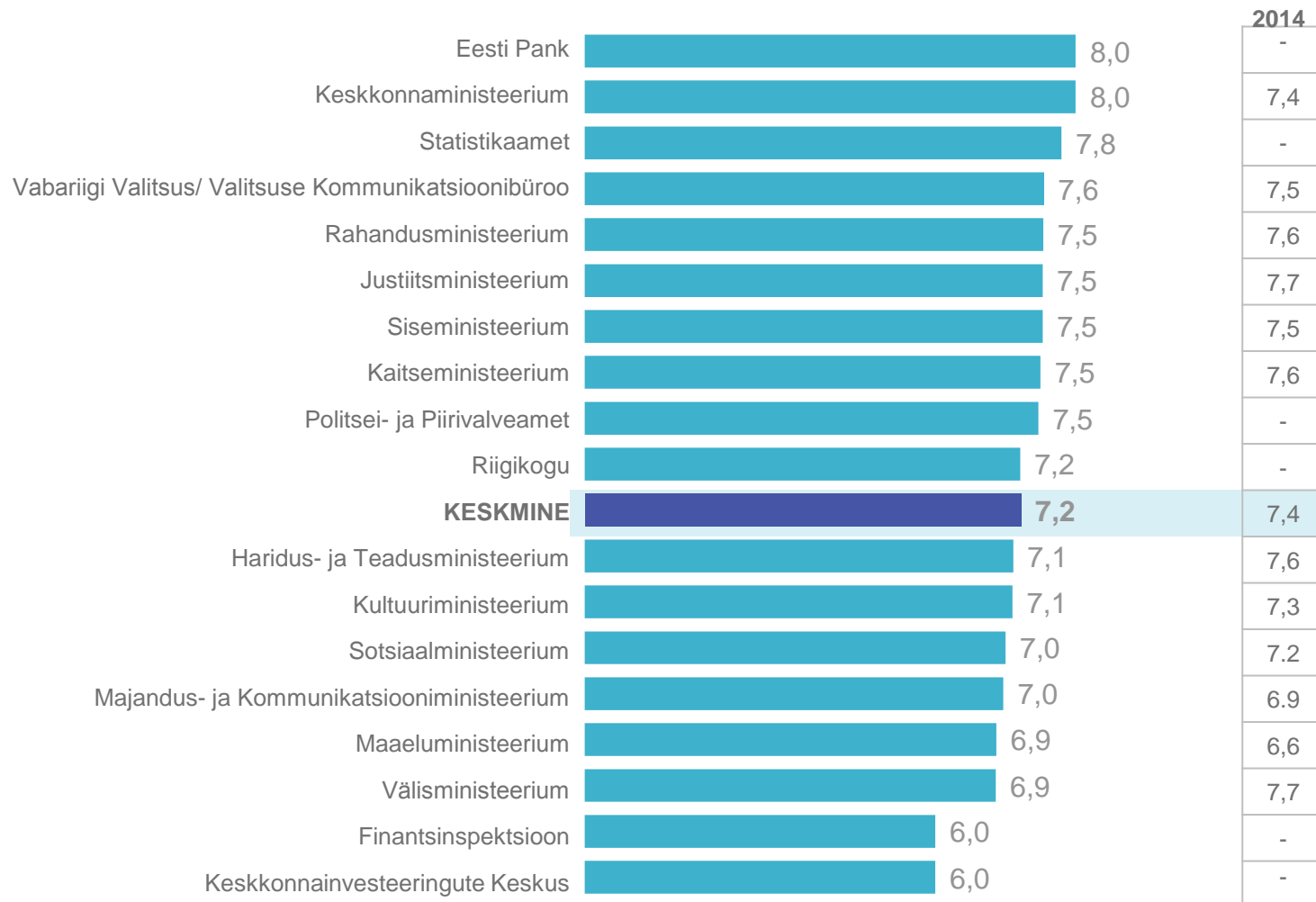

„-“ ei mõõdetud sel aastal

Kommunikatsioonitöötajate kättesaadavus

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

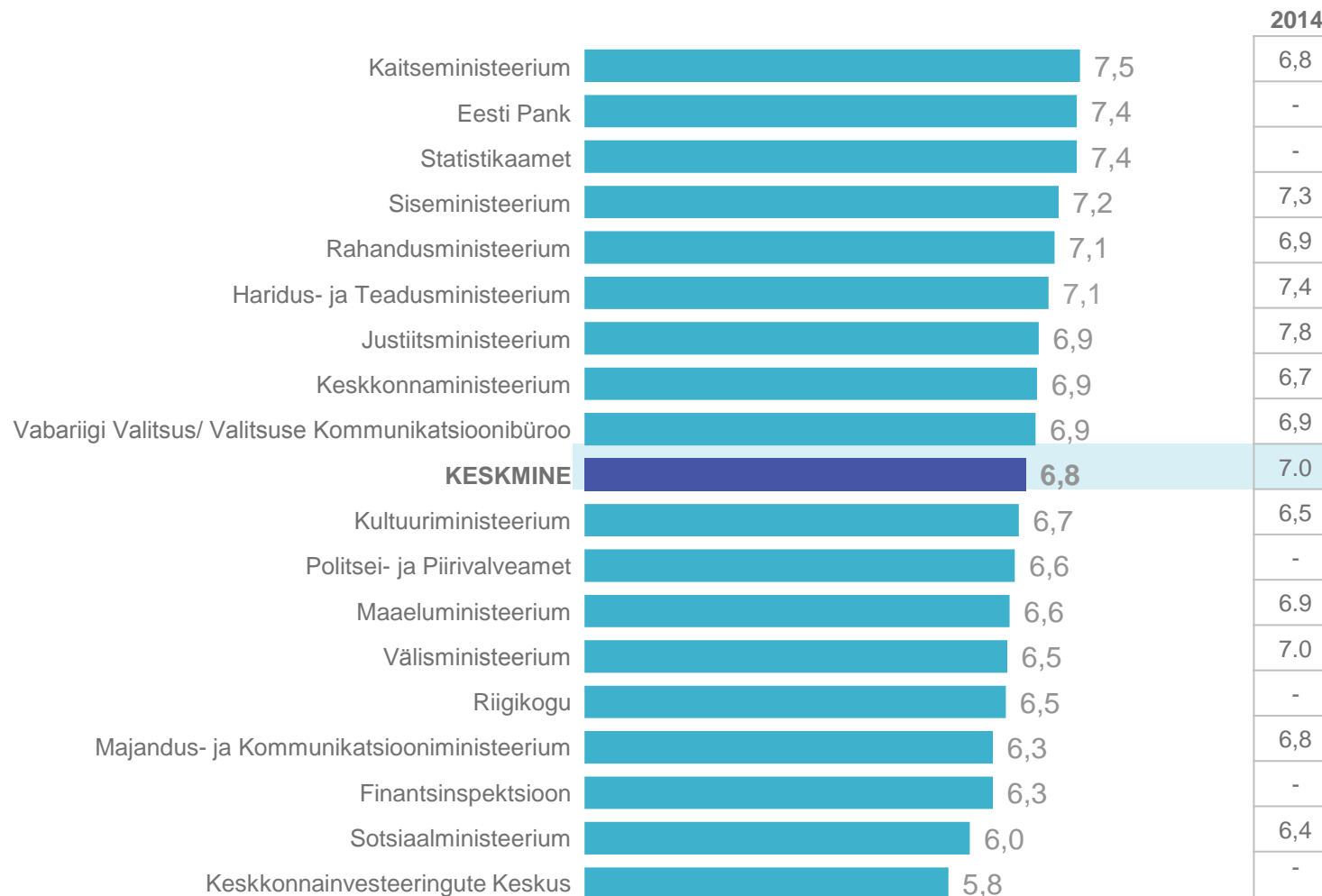

„-“ ei mõõdetud sel aastal

Asutuse juhtkonna kättesaadavus

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

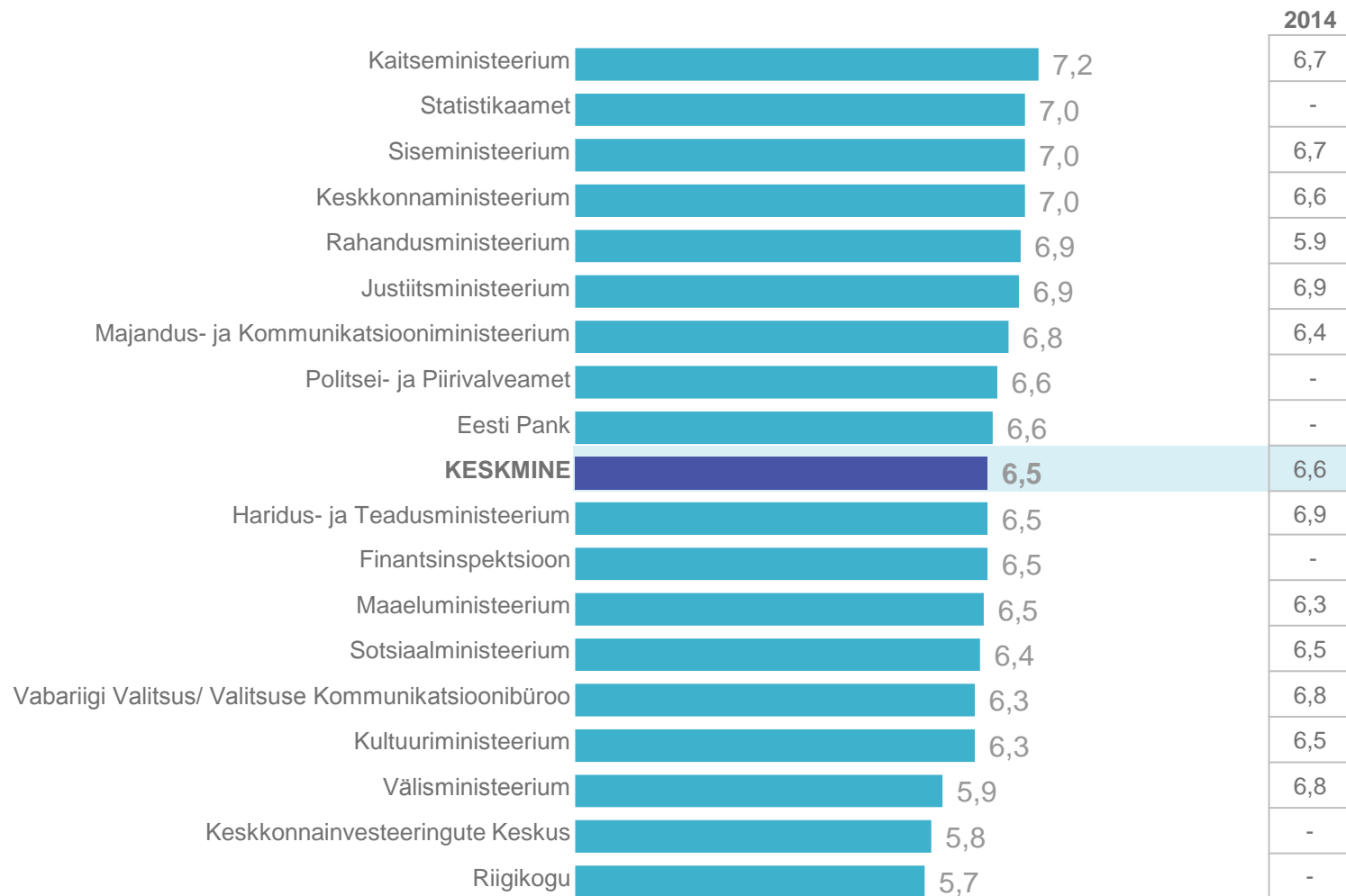

„-“ ei mõõdetud sel aastal

Hinnang kodulehele

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

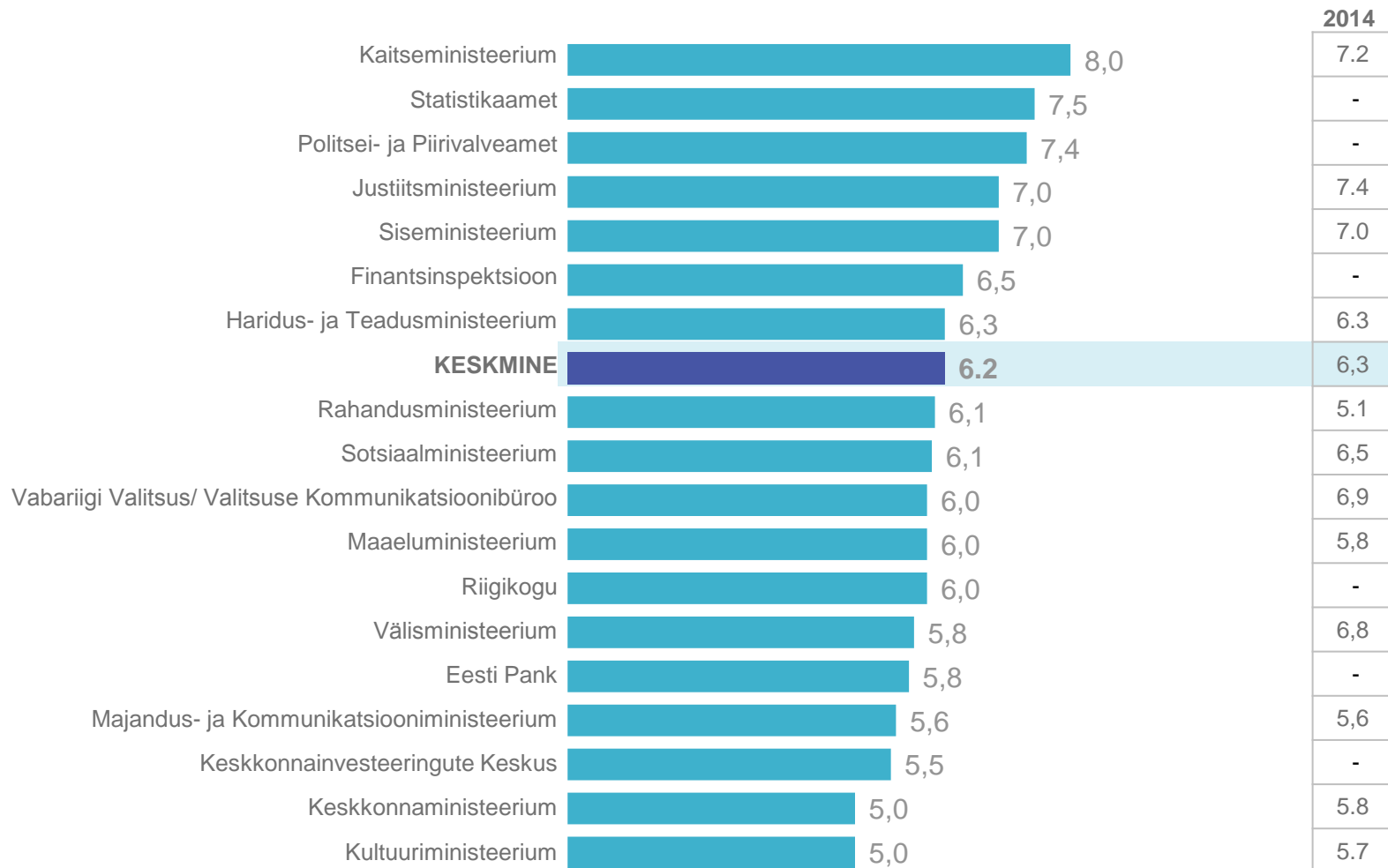

„-“ ei mõõdetud sel aastal

Hinnang sotsiaalmeediale

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

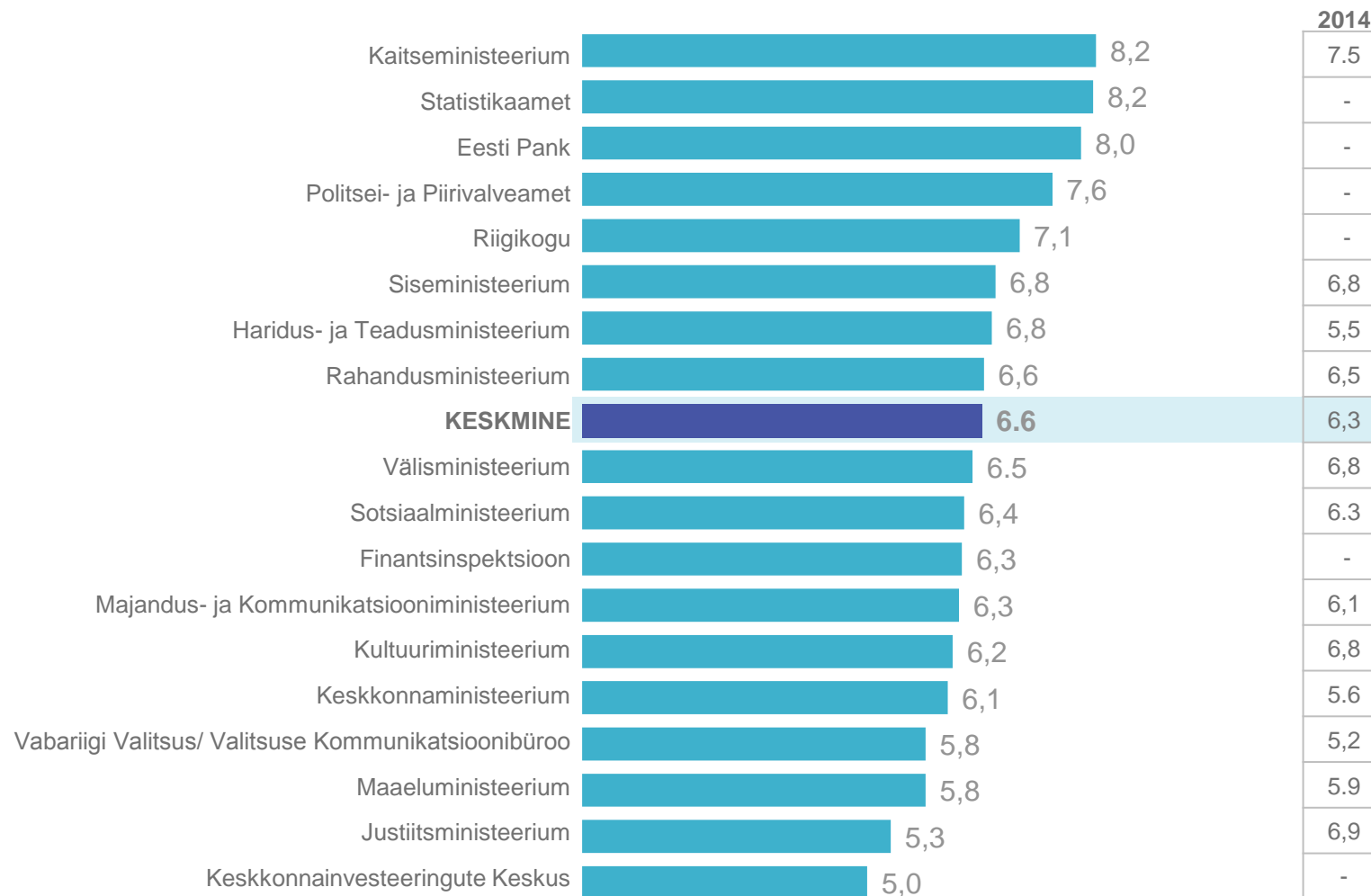

„-“ ei mõõdetud sel aastal

Teavitamise parteipoliitiline sõltumatus

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

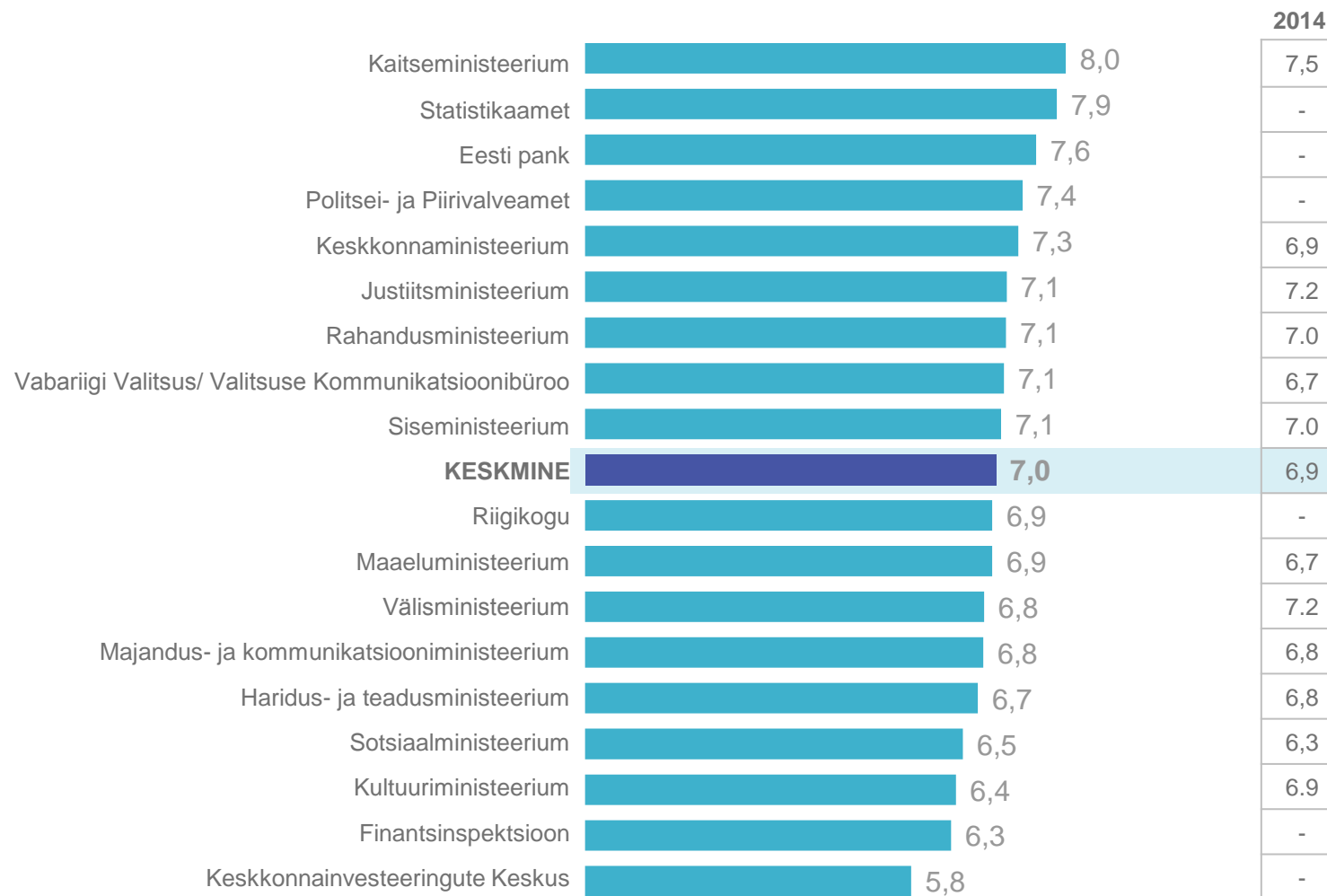

„-“ ei mõõdetud sel aastal

Edastatava info selgus ja arusaadavus

hinnangu andsid need, kes on tihedamalt kokku puutunud antud valitsusasutusega

Mõõdeti 9-palli skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“

„-“ ei mõõdetud sel aastal

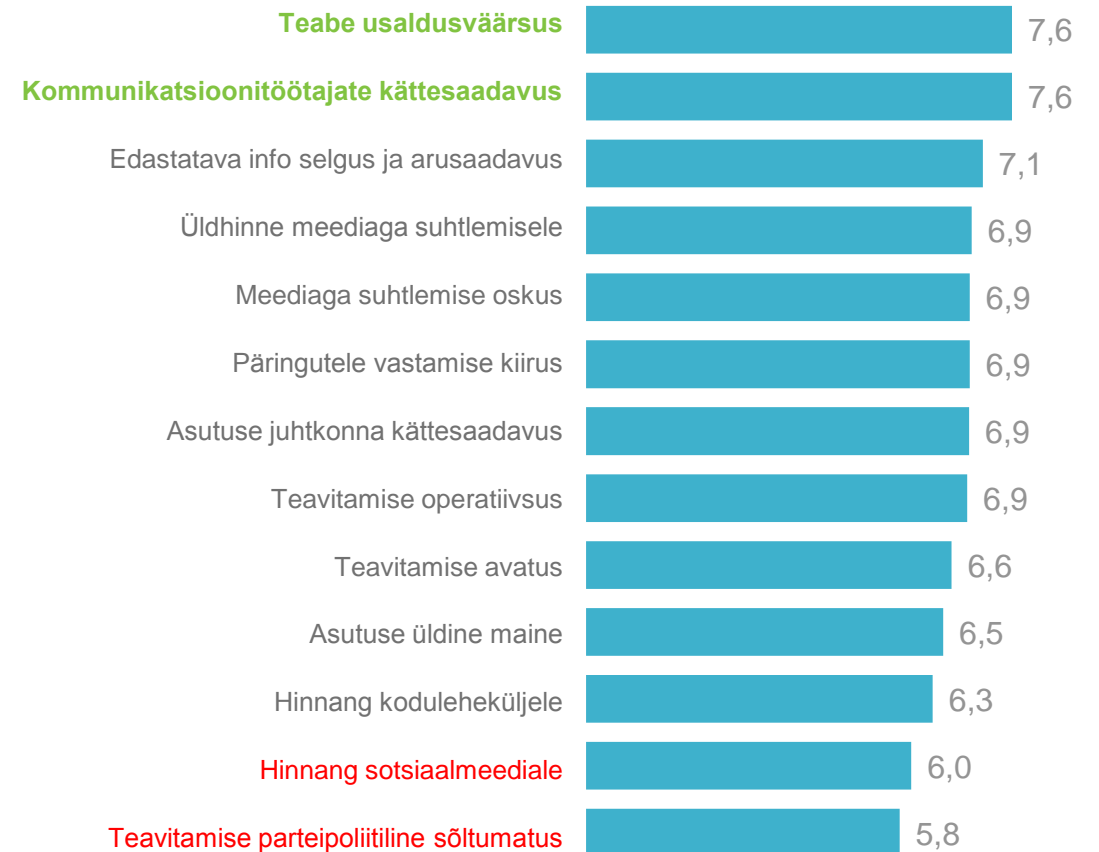
3

Kokkuvõtvad hinnangud valitsusasutustele

Vabariigi Valitsuse Kommunikatsioonibüroo tulemused

- Kommunikatsioonibürooga on tihti kokku puutunud 39% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus ja üldhinne meediaga suhtlemisele on lähedane valitsusasutuste keskmisele.
- Keskmisest kõrgemalt hinnatakse nende puhul
 - teabe usaldusväarsust
 - kommunikatsioonitöötajate kättesaadavust.
- Nõrkusteks on parteipoliitiline erapoolikus ja sotsiaalmeedia.

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Haridus- ja Teadusministeeriumi tulemused

- Ministeeriumiga on tihti kokku puutunud 25% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus ja üldhinne on lähedane valitsusasutuste keskmisele.
- Keskmisest kõrgemalt hinnatakse nende puhul teabe usaldusväärset
- Suhteliselt nõrgemateks külgedeks on päringutele vastamise kiirus ja sotsiaalmeedia.

Möödeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“

Justiitsministeeriumi tulemused

- Ministeeriumiga on tihti kokku puutunud 21% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus on lähedane valitsusasutuste keskmisele, kuid üldhinne meediaga suhtlemisele on keskmisest kõrgem.
- Keskmisest kõrgemalt hinnatakse nende puhul kommunikatsioonitöötajate kättesaadavust ja teabe usaldusväarsust.
- Nõrgaks küljeks on teavitamise parteipoliitiline erapoolikus.

Kaitseministeeriumi tulemused

- Ministeeriumiga on tihti kokku puutunud 21% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus ja üldhinne meediaga suhtlemisele on valitsusasutuste keskmisest parem.
- Keskmisest kõrgemalt hinnatakse nende puhul peaaegu kõiki aspekte.
- Kriitilisemaid hinnanguid sai vaid teavitamise avatus.

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Keskkonnaministeeriumi tulemused

- Ministeeriumiga on tihti kokku puutunud 16% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus on alla keskmise, kuid üldhinne meediaga suhtlemisele on valitsusasutuste keskmisest palju parem.
- Keskmisest kõrgemalt hinnatakse nende puhul:
 - kommunikatsioonitöötajate kättesaadavust
 - päringutele vastamise kiirust
 - teavitamise operatiivsust
 - edastatava info selgust ja arusaadavust
 - meediaga suhtlemist
 - teabe usaldusväärsust;
 - meediaga suhtlemise oskust.
- Kriitilisemad olid hinnangud parteipoliitilisele sõltumatusele ja sotsiaalmeediale.

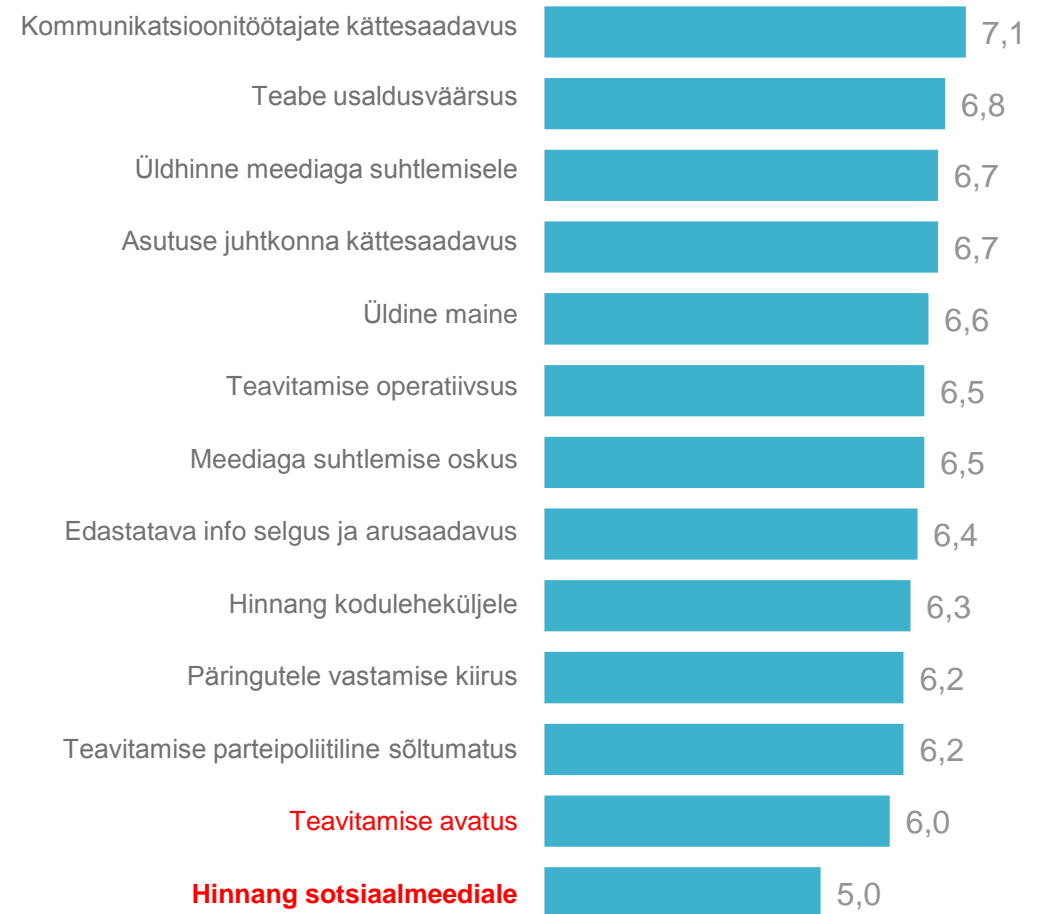
Möödeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Kultuuriministeeriumi tulemused

- Ministeeriumiga on tihti kokku puutunud 14% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus ja üldhinne meediaga suhtlemisele on lähedane valitsusasutuste keskmisele.
- Puuduvad keskmisest kõrgemalt hinnatavad tööloigud.
- Kriitilisemad olid hinnangud teavitamise avatusele ja sotsiaalmeediale.

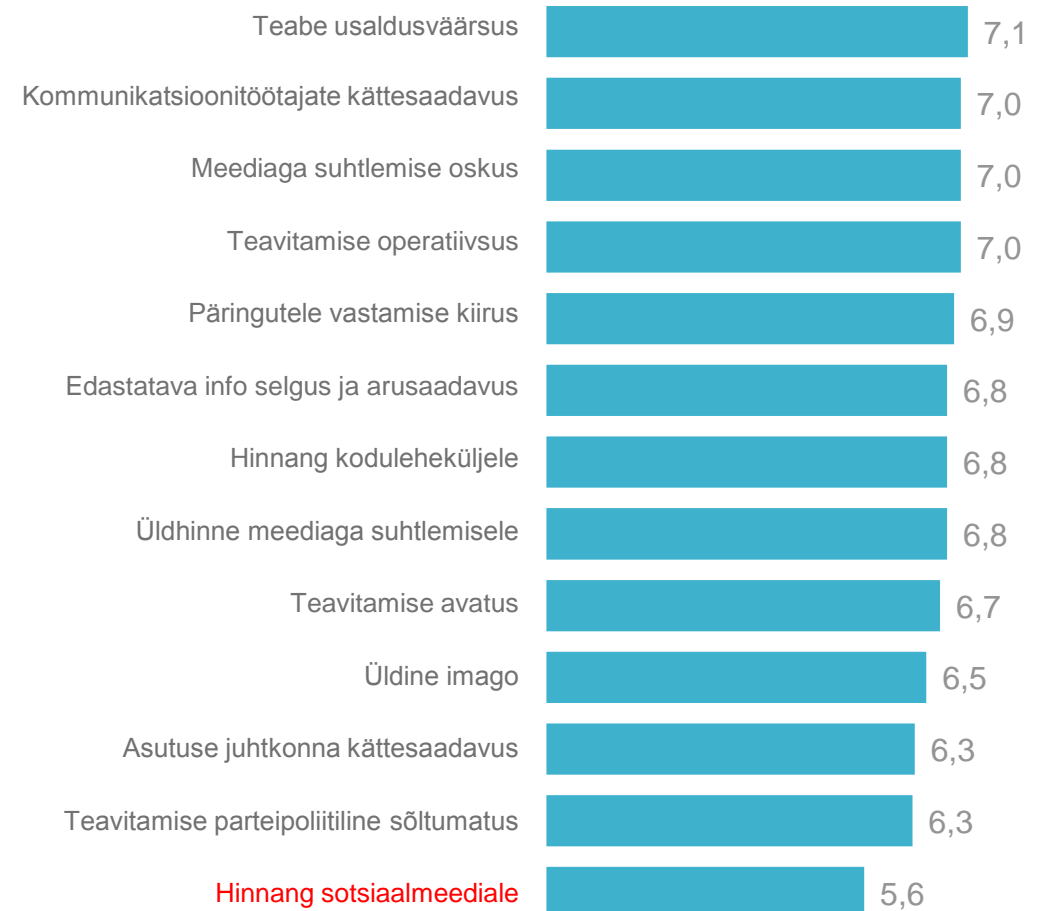
Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tulemused

- Ministeeriumiga on tihti kokku puutunud 41% küsitletud ajakirjanikest. Selles osas ollakse ministeeriumitest kõige tihedam suhtleja ajakirjanikega.
- Üldine mainekus ja üldhinne meediaga suhtlemisele on lähedane valitsusasutuste keskmisele.
- Puuduvad keskmisest kõrgemalt hinnatavad tööloigud.
- Kriitilisem oli hinnang sotsiaalmeediale.

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Maaeluministeriumi tulemused

- Ministeriumiga on tihti kokku puutunud 20% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus ja üldhinne meediaga suhtlemisele on valitsusasutuste keskmisest palju madalam.
- Puuduvad keskmisest kõrgemalt hinnatavad tööloigud.
- Kriitilisemad olid hinnangud:
 - üldhinne meediaga suhtlemisele
 - sotsiaalmeediale
 - üldisele mainele
 - teavitamise parteipoliitilisele sõltumatusele.

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Rahandusministeeriumi tulemused

- Ministeeriumiga on tihti kokku puutunud 32% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus on lähedane keskmisele, kuid üldhinne meediaga suhtlemisele on valitsusasutuste keskmisest kõrgem.
- Keskmisest kõrgemalt hinnatakse nende puhul:
 - kommunikatsioonitöötajate kättesaadavust
 - teabe usaldusväarsust
 - meediaga suhtlemise oskust.
- Kriitilisem oli hinnang tegevusele sotsiaalmeedias.

Möödeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Siseministeriumi tulemused

- Ministeriumiga on tihti kokku puutunud 23% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus ja üldhinne meediaga suhtlemisele on lähedane keskmisele.
- Keskmisest kõrgemalt hinnatakse nende puhul:
 - kommunikatsioonitöötajate kättesaadavust
 - teabe usaldusväarsust
 - päringutele vastamise kiirust.
- Üldisest keskmisest kriitilisemad tööloigud puuduvad.

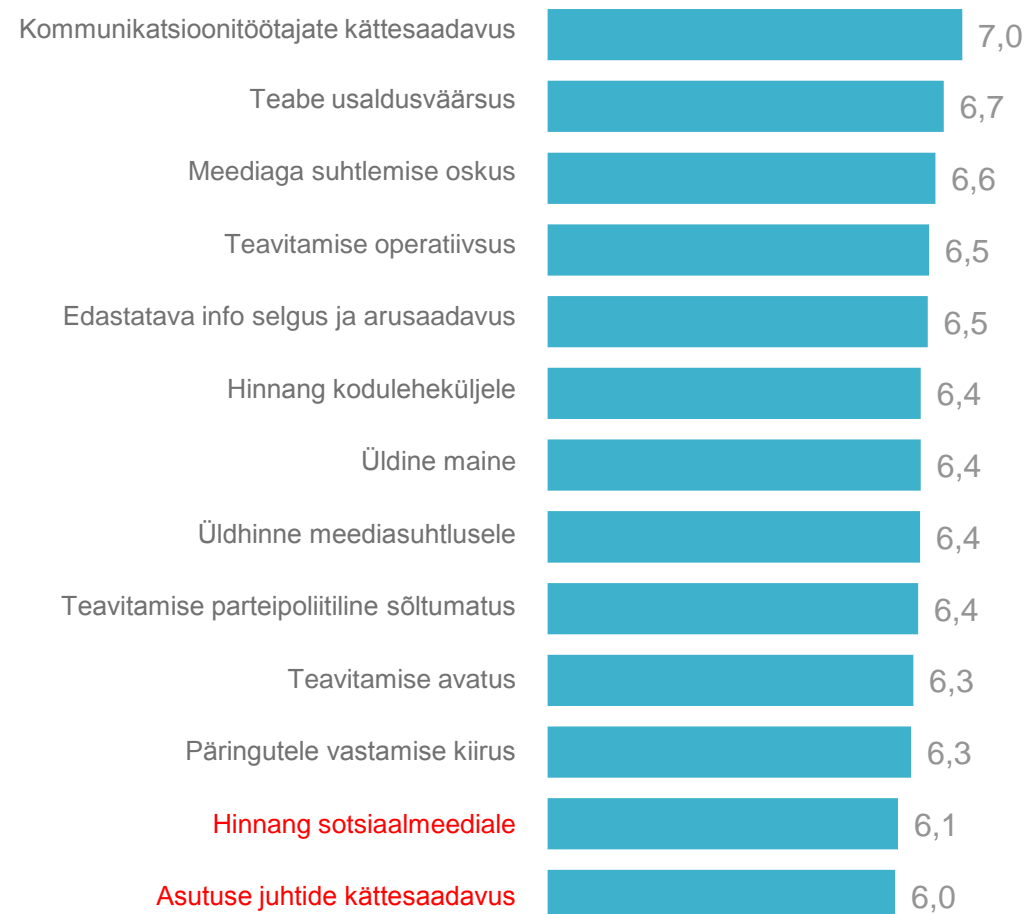
Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Sotsiaalministeeriumi tulemused

- Ministeeriumiga on tihti kokku puutunud 40% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus ja üldhinne meediaga suhtlemisele on valitsusasutuste keskmisest madalam.
- Puuduvad keskmisest kõrgemalt hinnatavad tööloigud.
- Kriitilisemad olid hinnangud:
 - sotsiaalmeediale
 - asutuse juhtide kättesaadavusele.

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Välisministeeriumi tulemused

- Ministeeriumiga on tihti kokku puutunud 27% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus on keskmisest mõnevõrra parem, kuid üldhinne meediaga suhtlemisele on lähedane keskmisele.
- Puuduvad keskmisest oluliselt kõrgemalt hinnatavad tööloigud.
- Kriitilisemad olid hinnangud sotsiaalmeediale ja kodulehele.

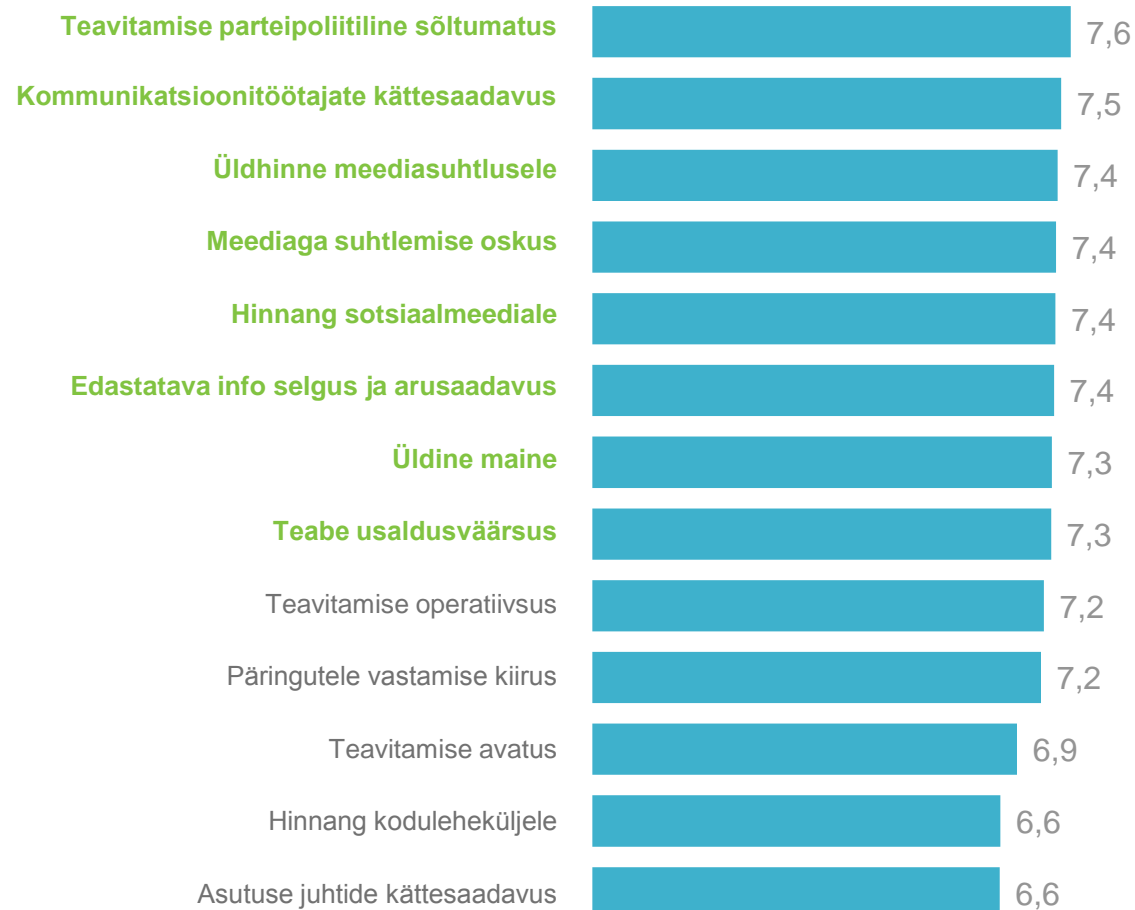
Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Politsei- ja Piirivalveameti tulemused

- Selle asutusega on tihti kokku puutunud 56% küsitletud ajakirjanikest. Selle valitsusasutusega puutuvad ajakirjanikud kõige tihedamini kokku.
- Üldine mainekus ja üldhinne meediaga suhtlemisele on keskmisest oluliselt kõrgem.
- Keskmisest kõrgemalt hinnati nende puhul:
 - teavitamise parteipoliitilist sõltumatust,
 - kommunikatsioonitöötajate kättesaadavust,
 - meediasuhtlust,
 - meediaga suhtlemise oskust,
 - sotsiaalmeediat,
 - edastatava info selgust ja arusaadavust,
 - üldist mainet,
 - teabe usaldusväarsust.
- Üldisest keskmisest kriitilisemad tööloigud puuduvad.

Möödeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Riigikogu

- Riigikoguga on tihti kokku puutunud 39% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus on alla keskmise ja üldhinne meediaga suhtlemisele on keskmine.
- Keskmisest kõrgemad hinnangud nende puhul puuduvad.
- Üldisest keskmisest kriitilisemad töölõigud:
 - sotsiaalmeedia
 - Koduleht.

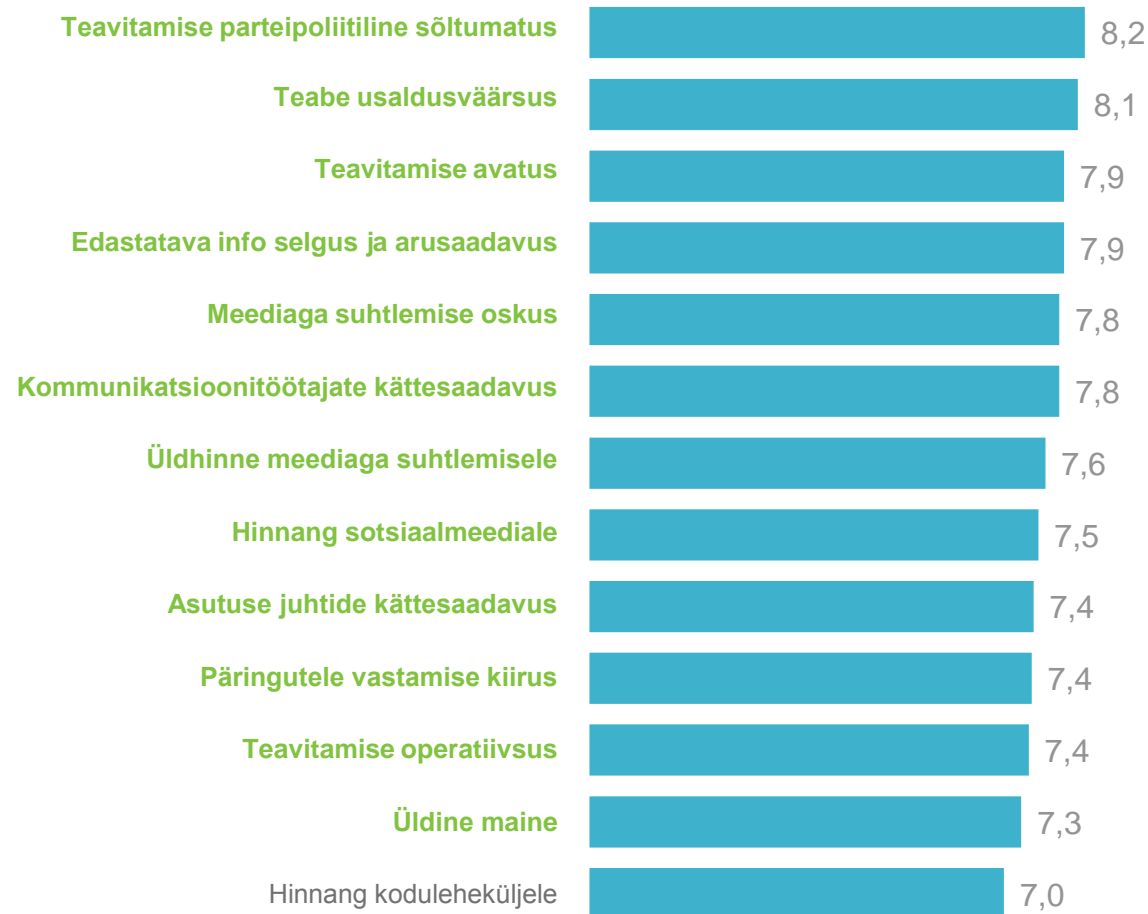
Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Statistikaameti tulemused

- Selle asutusega on tihti kokku puutunud 21% küsitletud ajakirjanikest.
- Üldine mainekus ja üldhinne meediaga suhtlemisele on keskmisest oluliselt kõrgem.
- Keskmisest kõrgemad hinnangud said nende puhul praktiliselt kõik tööloigud.
- Üldisest keskmisest kriitilisemad tööloigud puuduvad.

Mõõdeti 9-pallisel skaalal, kus „1“ vastas hinnangule „väga halb“ ja „9“ vastas hinnangule „väga hea“.

Muud valitsusasutused

- Muude valitsusasutustega, nagu Eesti Pank, Keskkonnainvesteeringute Keskus ja Finantsinspektsioon, oli küsitletud ajakirjanike kokkupuude üsna harv ning selle tõttu ei saa neid eraldi analüüsida.

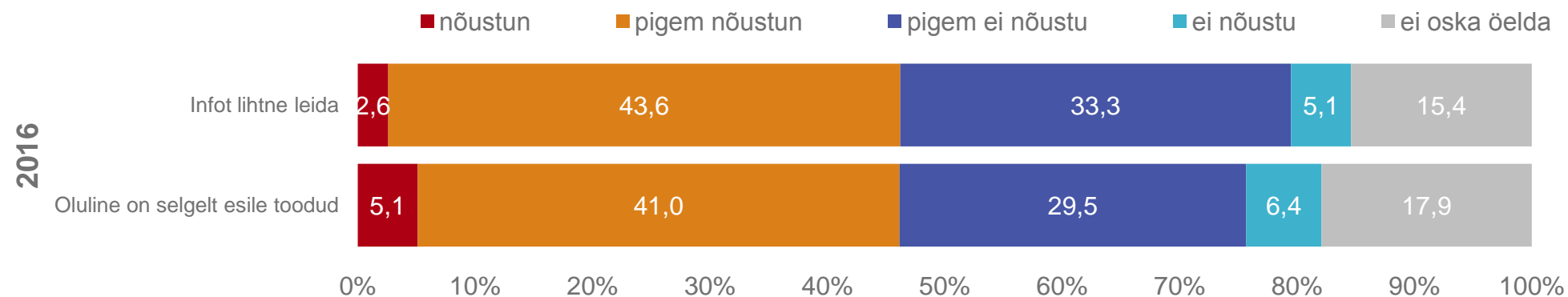
4

Hinnangud valitsusasutuste ühtsele veebilehele

Hinnangud valitsusasutuse ühtsele veebilehele

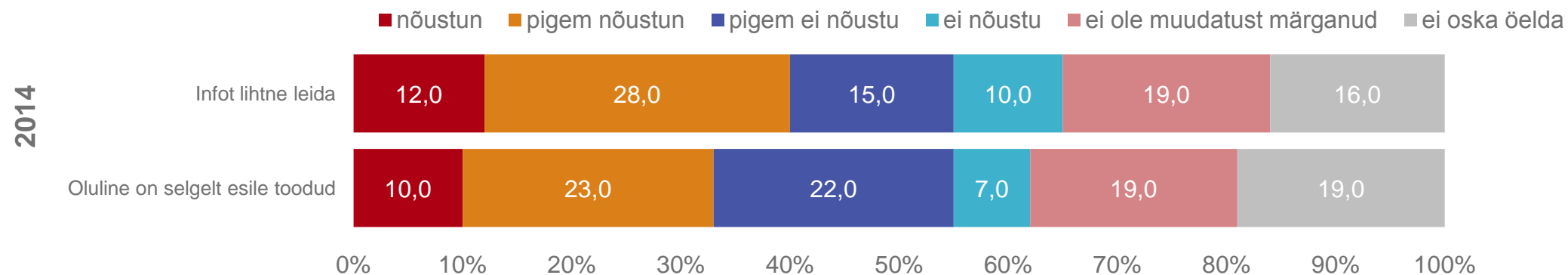
N=78

Kuivõrd ajakirjanikud nõustusid järgmiste, valitsusasutuste ühtset veebilehte puudutavate väidetega

Möödunud aastal ühtlustati ministriumide veebilehtede kujundus ja ülesehitus ning koondati need ühtsesse valitsusportaali.

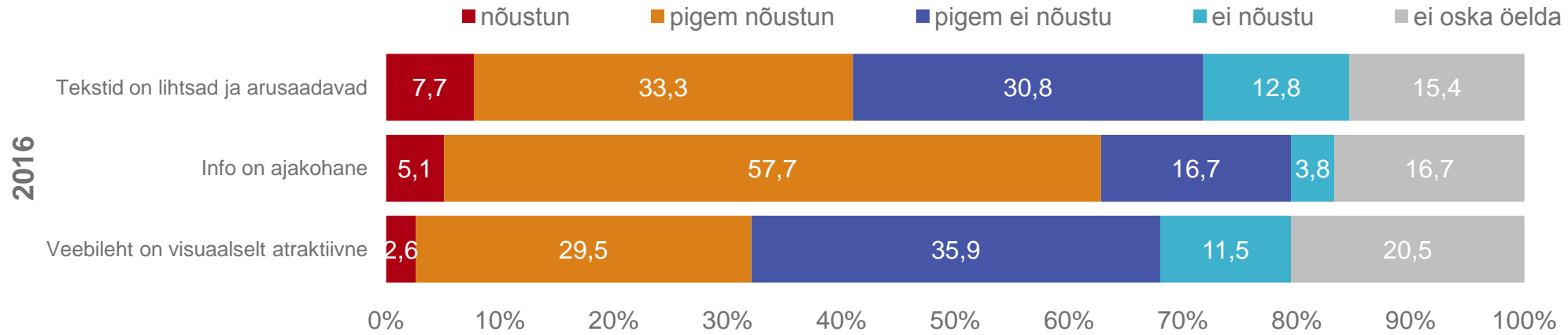
Kas Te nõustute järgmiste, neid muudatusi puudutavate väidetega? (<https://riigikantselei.ee/et/uuringud>)

Hinnangud valitsusasutuse ühtsele veebilehele

N=78

Kuivõrd ajakirjanikud nõustusid järgmiste, valitsusasutuste ühtset veebilehte puudutavate väidetega

5

Spontaansed kommentaarid ja soovitused riigiasutuste pressitööle

Riigiasutuse pressitöö paranemisest – I

Kas möödunud aasta jooksul on mõne riigiasutuse (sh eespool nimetatud riigiasutused, nt põhiseaduslikud institutsioonid, riigiametid ja inspeksioonid) pressitöö oluliselt paranenud? Kui jah, siis millisel asutusel?

Vastajate poolt välja toodud riigiasutused, kelle töö on paranenud, olid järgmised:

- Sotsiaalministeerium – 6 korral
- Politsei- ja Piirvalveamet – 3 korral
- Siseministeerium – 2 korral
- Riigikogu – 2 korral
- Valitsuse Kommunikatsioonibüroo – 2 korral
- Rahandusministeerium – 2 korral
- Haigekassa
- PRIA
- Majandusministeerium
- Justiitsministeerium
- Õiguskantsler
- Välisministeerium
- Maaeluministeerium
- Riigikontroll

Riigiasutuse pressitöö paranemisest – II

Vastajate spontaansed kommentaarid:

- Üldiselt on pressitöö endiselt heal tasemel.
- Püsinud samal tasemel. Valitsuse muutus on pigem kaasa toonud protsesside halvenemise, kuna palju uusi nõunikke on juurde tulnud.
- Ei ole nii suur riigiasutustega suhtleja, et oskaks hinnata ja võrrelda, aga Politsei- ja Piirivalveameti poole julgen küll igasuguste küsimustega pöörduda ja vastuse saab ka alati – kas just kohe, aga kui midagi lubatakse, siis see ka tuleb.
- Ma ei oska välja tuua paranemist, kuid tooksin esile Majandusministeeriumi pressiosakonna, mis on olnud juba aastaid väga hea partner ajakirjanikule.
- Ei tea, kas täpselt aasta jooksul, aga oluliselt on paranenud Sotsiaalministeeriumi pressitöö. Kommunikatsioonijuht ja kommunikatsiooninõunik soovivad ja oskavad oma tööd teha hästi, avatult ja operatiivselt.
- Õiguskantsleri büroo on meediaga suhtlemisel kiire ja asjakohane. Raviametis küll puudub pressiesindaja, kuid meediasuhtlus on kiire ja asjatundlik.
- Siseministeeriumi suhtlus on muutunud avatumaks ja vahetumaks. Väga operatiivne ka.
- Rahandusministeeriumi pressitöö on aastatega oluliselt paranenud. Samamoodi Sotsiaalministeeriumi pressitöötajad on muutunud palju ajakirjanikusõbralikumaks.
- Võib-olla natukene, Kultuuri- ja Sotsiaalministeeriumi, Politsei ja Päästeameti pressiesindajad teevad palju tööd, info on ajakohane.
- Välisministeerium on muutunud pärast Urmas Paeti lahkumist oluliselt paremini fokuseerituks. Poliitiline surve teha igast suvalisest asjast pressiteade on kadunud.
- Maaeluministeerium sai peale seakatku uue hoo, väga hea ka, et vet-ametil on nüüd pressiesindaja.
- Alati heal tasemel on Riigikontrolli avalike suhete juhi Toomas Mattsoni töö.
- Töö justminiga muutub aina paremaks.
- Valitsus, Riigikogu – oluliselt paranes venekeelne kommunikatsioon.
- Pressitöö on oluliselt paranenud Sotsiaalministeeriumis. Kirjadele vastatakse palju kiiremini kui aasta tagasi.
- Valitsuse Kommunikatsioonibüroo töö on paranenud. Kõige rohkem suhtleme Rasmus Kaggega.
- Haigekassa pressitöötajate kättesaadavus on paranenud.
- Sotsiaalministeeriumil on väga tubli Oskar Lepik.

Probleemid riigiasutuse pressitöös – I

Kas valitsuse või ministeeriumide pressiesindajate ja kommunikatsiooniosakondade töös esineb probleeme, mida Te siinkohal sooviksite välja tuua?

Vastajate poolt välja toodud probleemid olid järgmised:

- Vastatakse kiiresti, vähemalt öeldakse, et küsimustega tegeletakse. Ei oska midagi ette heita. Ükskord oli mingi veider suhtlus Välisministeeriumiga, kus tahtsin vastuseid paarile lihtsale küsimusele, aga selle asemel pakuti lõunasööki oma ala asjatundjaga, kes võiks sellest kõigest palju pikemalt rääkida. Sellisest pakkumisest pole teises linnas tegutseva reporterina küll huvitatud ja töö ei võimaldagi seda.
- Puudub piisav hulk vene meediaga tegeleva avalike suhete spetsialiste.
- Sotsiaalministeeriumi-poolsed süüdistused propagandas ja võrdlused Kremli propagandaga. Kui asutusele ei meeldi, mida ajakirjanikud ütlevad, siis see ei ole veel põhjus ajakirjanike automaatseks sildistamiseks propagandistideks.
- Sellest, millega ise kokku puutunud olen: keskkonnaasutused peaksid olema vahendajaks erinevate huvigruppide, nt metsamajandajad ja looduskaitsjad, vahel. Selle asemel tuleb sealt kantseliiti, millest kumbki pool ei saa aru või mis pigem süvendab kui lahendab konflikte.
- Politsei- ja Piirivalveameti venekeelse meedia kontaktisikuga ei õnnestunud mõnikord ühist keelt leida.
- Ootaksin pressiosakondadelt suuremat avatust ka probleemsetes küsimustes ning rohkem *off the record* suhtlust.
- Jah, Sotsiaalministeerium ei vasta mõnikord kirjadele. Maaeluministeeriumi pressitöötajad pannakse osakondade, haldusosakonna töötajate poolt olukorda, kus isegi läbi pressitöötajate ajakirjaniku küsimustele ei vastata või vastatakse jah-ei stiilis, kommentaarideta.
- Maaeluministeeriumi haldusalas oleva Veterinaar- ja Toiduameti meediasuhtlus oli ebaühtlane, koordineerimata ja ei olnud kursis ajakirjanduse toimimismehhanismidega.
- Maaeluministeeriumist tuleb vähemalt 3 päeva päringule vastust oodata, see ei ole normaalne.
- Valitsuse komm. büroo muutus Rõiva ametiaja lõpus parteipoliitiliseks propagandaasutuseks.
- Valitsuse Kommunikatsioonibüroo on olnud sisuliselt Reformierakonna hääletoru.
- Valitsuse Kommunikatsioonibüroo on aeglane suhtluspartner.
- Info liikuvus võiks parem olla. On tulnud ette olukordi, kus mind erinevate ministeeriumite pressiesindajate vahel jooksutatakse.
- Üksikuid probleeme on, aga suures pildis on kõik hästi. Kaitseministeeriumi haldusalas esineb kinnimätsimise ja probleemide varjamise tunnuseid, aga see on ilmselt kinni osakonda juhtiva inimese peas.

Probleemid riigiasutuse pressitöös – II

Vastajate poolt välja toodud probleemid olid järgmised:

- Vastamise kiirus ja küsimustele vastamine võiks paraneda.
- Kohati liialt ametlik ja kantseliitlik keelekasutus. Võiks suhelda (eriti kirjutada) inimlikumas kõnepruugis.
- Liigne kontrollimine, ametnikega otse rääkimise võimaluse puudumine, kõike on vaja meilisuhtlusega teha.
- Ametnike hirm suhelda ajakirjanikega otse, mis on tingitud tõenäoliselt organisatsioonide sisemisest ülesehitusest. Paljud ametnikud on oma valdkonnas Eesti parimad asjatundjad. Neid pole põhjust liigselt piirata. Mureks on ka sagedane küsimuste e-kirja teel nõudmine, mis häirib toimetuste planeerimistööd, sest vastuste saabumise aega ja sisu pole võimalik ette aimata. On tulnud ette, et kirjalikud küsimused on saanud küll väga mahuka vastuse, paraku mitte neile küsimustele, mida ajakirjanik küsis. Parem võimalus allikaga otse suhelda muudaks vähemalt ajakirjanike jaoks töö lihtsamaks.
- Tihti ei oska pressiesindajad ise küsimustele vastata, aga samas ei luba ka ajakirjanikul ise välja uurida ja vastavatelt inimestelt küsida. See takistab põhjendamatult loo valmimist. Kuigi iga asutuse puhul on oluline, et ka nende hääl kostuks. Tihti on parem vastata midagigi, kui et koguda rohkelt infot ja sellega nii hilja peale jääda, et enam ei jõua loosse lisada.
- Vastavad aeglaselt, ähmastades sisu nii ebamääraseks kui vähegi võimalik.
- Kui mingi teemaga kursis olev pressitöötaja on puhkusel, siis kõik takerdub.
- Rohkem selget keelt. Mõned pressiteated on tõelised kantseliidilohed.
- Keelekasutus jätab soovida. Kantseliit vohab, küsimustele otse ei vastata, eelistatakse ümmargusi, ebamääraseid vastuseid. Pressiesindajad ei oska inimestele arusaadavalt end väljendada. Nende jutt tuleb sisuliselt ümber tõlkida.
- Vahel on probleemiks, et ei anta operatiivset tagasisidet, kas ja millal vastused saab. Eelkõige on see kogemus Sotsiaalministeeriumiga.
- Tase ja operatiivsus hea, politseil on küll aeglasemaks jäänud nädalavahetustel.
- Minu arvates on Eesti valitsusasutuste pressitöötajad väga abivalmis ja operatiivsed.
- Tohutult palju kasutatakse kirjutamisel kantseliiti.
- Pressiesindajate kättesaadavus. Ajakirjanikud ei saa terve toimetusega koolitusele minna, nagu pahatihti juhtub riigiametites.
- Pressiesindajad ei saa vahel aru kanalite spetsiifikast: näiteks raadiol on vaja pressikonverentsilt korralikku heli, tele tahab pigem pärast eraldi intervjuud, ajaleht pigem põhjalikumalt (kirjalikku?) materjali.

Riigiasutuste sotsiaalmeedia lehekülgede kasutamine – I

Millise riigiasutuse sotsiaalmeedia lehekülge Te olete kasutanud kõige enam?
Kust olete saanud kõige huvitavamat ja kasulikumat infot?

Vastajate poolt välja toodud sotsiaalmeedia leheküljed on järgmised:

- Politsei- ja Piirvalveamet – 15 korral
- Riigikogu – 7 korral
- Statistikaamet – 5 korral
- Sotsiaalministeerium – 4 korral
- Välisministeerium – 3 korral
- Keskkonnaministeerium – 3 korral
- Terviseamet – 2 korral
- Siseministeerium – 2 korral
- Kaitseministeerium – 2 korral
- Kultuuriministeerium
- Päästeamet
- Raviamet
- Maaeluministeerium

Riigiasutuste sotsiaalmeedia lehekülgede kasutamine – II

Vastajate spontaansed kommentaarid:

- Ei kasuta riigiasutuste sotsiaalmeedia lehekülgi.
- Kasutan ajakirjanikuna info saamiseks sotsiaalmeediat minimaalselt.
- Välisministeeriumi sotsiaalmeediat. Kõige huvitavam infot olen leidnud Kaitseministeeriumi veebilehekülgedelt.
- Politsei- ja Piirivalveameti sotsiaalmeedias on kõige huvitavam info.
- Kuluuriministeeriumi sotsiaalmeedi lehekülge külastan enim ja olen sealt ja Keskkonnaministeeriumi lehelt saanud enim enda tööks vajalikku infot.
- Riigikogu, Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeameti Twitter.
- Ma ei kasuta riigiasutuste sotsiaalmeedia lehekülgi. Sirvinud olen politsei lehekülge. Neil oli jaanipäeva paiku äge kampaania. Politseinikud andsid teada, milleks neid välja kutsutakse ja millega nad tegelevad. Väga vahva idee! Rohkem võiks selliseid asju olla!
- Kõige enam kasutan Riigikogu kodulehte, sealt olengi saanud kõige huvitamat ja kasulikumat infot.
- Statistikablogi <https://statistikaamet.wordpress.com/>.
- Üldiselt ei kasuta riigiasutuste sotsiaalmeedia lehekülgi, enim olen ehk jälginud üldse Riigikogu oma.
- Ma ei kasuta reeglina riigiasutuste sotsiaalmeediakülgi, sest ma reeglina otsin infot.

Ootused sotsiaalmeedia sisule

Vastajate spontaansed kommentaarid:

- Sisu, mis kajastaks ilma ilustamata Eesti elu ja meie tegemisi – muudatusi, arenguid, tagasilööke.
- Otseülekandeid, otselülitusi.
- Riigiametnike poolset analüüsi ja visiooni vaba tekstina, mis pole kammitsetud poliitilistest suunistest.
- Operatiivsust.
- Ajakohast, täpset, lühidat, kuid viidetega pikemale tekstile.
- Huvitavaid fakte, olulisi otsuseid.
- Päevakajalist infot, huvitavaid fakte või leide.
- Eriolukordade puhul värskemat infot.
- Kiired ülevaated töös olevatest projektidest ja plaanidest – sotsiaalvideod.
- Huvitavat taustainfot ja fotosid.
- Sooviksin leida olulist ja ajakohast infot Eestit külastavate välisisikute kohta ja see võiks olla lihtsasti leitav näiteks Välisministeeriumi koduleheküljel. See jääb tihti aga puudulikuks.
- Uudiseid ja teateid ministeeriumi uutest eelnõudest ja muudest tegemistest.
- Rohkem infot põnevamatel teemadel.
- Lihtinimesele vajalikku infot.
- Tarbijatele suunatud infot.
- Kõige värskemat – äsja midagi toimus, kohe sots. meediasse.
- Loodan leida meelelahutust ja tõeale vastavat teavet.
- Võib-olla midagi sellist, mis selgitaks riigiasutuses töötavate inimeste töid ja tegemisi. Et neid institutsioone rahvale lähemale tuua, aga ka harida. Ajakirjanikele tuleks kindlasti kasuks, kui mõistaksime nende asutuste tööd paremini.

Soovitused pressiesindajatele – I

Kas Teil on veel midagi, mida tahaksite pressitöö kohta öelda?

Vastajate poolt välja toodud kommentaarid pressitöö kohta:

- Pressiesindajad võiksid mõista, et ajakirjanikud ei ole nende vaenlased.
- Loodame arengut.
- Rohkem avatust, rohkem masintöötlemise võimalusi.
- Oluline on avalike dokumentide leitavus. See on küll väga lapsekingades, st kui sa täpset pealkirja ja numbrit ei tea, siis on väga raske õiget asja leida dok. registrist.
- Pressiametnike võiks oluliselt vähendada.
- Pressitöötajad saavad oma asutuse huve kaitsta ajakirjanduseväljaannetega operatiivselt, täpselt ja avatult suheldes. Selleks aga peab pressitöötajail olema küllalt ametialast võimu, et ministriumide, riigiasutuste töötajaid sundida ajakirjandusega suhtlemiseks aega leidma. Vaikimine või küsimuste ees laveerimine ei aita.
- Liiga palju pressiesindajaid, kes ei tea, mis nende asutustes tegelikult toimub, ehk nad on olulisest infost eemal.
- Nagu eespool viidatud: püüdke kasutada meie ilusat emakeelt. Ka väga tähtsaid asju saab öelda lihtsalt ning arusaadavalt.
- Tundub, et parteipoliitilisus on viimase aastaga riigiasutuste pressitöös vähenenud.
- Proaktiivsus ja personaalne suhtlus on teretulnud! E-maili teel saadetav pressiteade on tänapäeval väga ebaefektiivne.
- Suhelge, suhelge, suhelge. Kui otse vastata ei saa, siis selgitage miks.
- Üldiselt on riigiasutuste pressiinimesed sõbralikud ja koostööaltid, kuid vahel ei taha selget infot välja anda. Mis arvatavasti on seotud otsustustasandiga ennekõike.
- Minu jaoks on täiesti arusaamatu Eesti Raudtee pressisuhtlus, ka kõige lihtsamatele päringutele vastused viibivad, neid tuleb taga ajada ministriumide kaudu.
- Haigekassa pressiosakonna töötajatest on raske aru saada. Seal töötava mitme kasutu inimese asemel saaks tööga hakkama üks asjalik inimene, kes reaalselt ka suudab ajakirjanike päringutele vastata ja intervjueritavatega aegsasti kokku leppida. Probleemsete teemade korral pistetakse sealses pressiosakonnas aga pea liiva alla ja ei vastata ajakirjanike küsimustele ega suudeta ka minna ja küsida asutuses töötavatelt spetsialistidelt, kas ja millal on nad valmis andma intervjuusid.

Soovitused pressiesindajatele – II

Kas Teil on veel midagi, mida tahaksite pressitöö kohta öelda?

Vastajate poolt välja toodud kommentaarid pressitöö kohta:

- Pressitöötajad – pange ennast ajakirjanike olukorda, kui tähtajad kukuvad ja vastuseid on vaja kiiresti saada. Pressitöötaja ei ole lõukoer, vaid värav asutuse ja meedia vahel, ja hea oleks, kui see värav oleks avatud.
- Kursisolek oma valdkonna teemadega on nõrk.
- Ärge kartke lihtsas keeles kirjutada.
- Võiksid rohkem välismaale/-meediale olulisi pressiteateid inglise keelde tõlkida.
- Üldine tase on hea.
- Rohkem avatust, vähem tühja vahtu.
- Tundub, et parteipoliitilisus on viimase aastaga riigiasutuste pressitöös vähenenud.
- Kõik on heal tasemel. Veidi on nõrgemaks jäänud politsei pressiesindajate operatiivsus väljaspool n-ö klassikalist tööaega, eriti nädalavahetustel on raskem infot saada kui varem (nt 2012–2013). *Online* meedias on operatiivsus ja info kogumine oluline ka nädalavahetustel.
- Plusspunktid Politsei- ja Piirivalveametile ning Päästeametile pidevate pressiteadete eest.
- Kõik sujub, kuni ei teki mingit eriolukorda. Kriisi puhul võib Valitsuse Kommunikatsioonibüroo peale kindel olla, et nad pead ei kaota ja teavituse ning ajakirjanike päringute tulvaga hakkama saavad, aga paljude teiste puhul ma pole kindel.
- Mõistan, et pressiesindajatel on väga pingeline amet. Nad on alati kahe tule vahel: ülemuste ja ajakirjanike. Aga ma tahaksin neile öelda, et meie oleme samamoodi kahe tule vahel: lugejate ja toimetuse. Et te mõistaks ka meid. Me ei tülita kommunikatsiooniosakondi kiusu pärast. Teeme lihtsalt oma tööd.
- Töö on väga pingeline, kuid huvitav.

Projekti meeskond

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolne kontaktisik:	Päivi Tampere
Ankeeti täiendas:	Päivi Tampere
Uuringu aruande koostaja:	Aivar Voog
Valimi koostamine	Anastasia Jefimova, Aivar Voog
Küsitlustöö koordineerimine:	Ave Karjus
Programm ja andmetöötlus:	Ave Karjus
Graafilised tööd:	Anastasia Jefimova

Kontaktinfo

Aivar Voog
Kantar Emori uuringuekspert
Telefon: 626 8538
E-mail: aivar.voog@emor.ee

Kantar Emor

Telefon: 626 8500
Faks: 626 8501
E-mail: emor@emor.ee
Address: A. H. Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn